

det derfor næsten med Visshed kan forudsæes, at man ikke vil komme til Ende med saadanne Undersøgelser i Løbet af et Aar, og at det saaledes allerede af denne Grund er høist usandsynligt, at den ærede Minister vil komme til at bruge Pengebeløbet til at indrette Examenskommissioner. Af de Forhandlinger, der have fundet Sted i Aften, vil den ærede Minister derhos have erfaret, at i det Mindste forskjellige Medlemmer her i Salen antage, at Indretningen af saadanne Examenskommissioner ikke bør finde Sted, uden at den lovgivende Magt har haft Leilighed til at høre om det. Jeg skjønner derfor rigtignok ikke, at der er eller bør være Udsigt for den ærede Minister til at komme videre end til forberedende Undersøgelser, og jeg tilstaaer, at jeg slet ikke veed at have hørt nogen Grund, hvorfor han ikke skulde see sig istand til at modtage Endringsforslaget. Det er dog, saavidt jeg formaaer at see, paa den ene Side i høi Grad imødelkommende, og slaaer paa den anden Side Intet fast med Hensyn til det vigtige Spørgsmaal, der er reist her i Aften, om vort Skole- og Examensvæsens Ordning kan finde Sted ad blot administrativt Veie. Jeg er med Hensyn til dette Spørgsmaals Besvarelse i det Væsentlige enig med den ærede Landstingsmand, der sidder mig nær (Andræ). Det er jo ikke blot med Hensyn til Universitetsundervisningen og enkelte særlige høiere Skoler, at Lovgivningsmagten har haft Leilighed til at tage Bestemmelser, Noget der iøvrigt i og for sig forekommer mig afgjørende, men ogsaa med Hensyn til vort Almueskolevæsen, og forsaavidt den ærede Minister har henviist til administrative Afgjørelser, er det ganske vist, at t. Ex. Selmers akademiske Aarbog vil fremvise en Mangfoldighed af saadanne, men dog vistnok fornemmelig Bestemmelser af den Art, hvorved man tilstøder Undtagelser fra, hvad Loven har fastsat som almindelig Regel, s. Ex. med Hensyn til de nødvendige Pensum og Læse-

gjenstande, som Examinanderne skulle prøves i, og slige Ting. Saadanne administrative Afgjørelser ere fuldstændigt paa deres Plads, men det høiere Examensvæsens Ordning ad administrativt Veie forekommer mig i høi Grad at ville være et Indgreb i Lovgivningsmagtens Myndighed.

Kirke- og Underviisningsministeren: Ja, Sagen er jo hverken afgjort ved Udtalelser af den ærede Landstingsmand, eller ved Udtalelser af den ærede Landstingsmand (Andræ), som han har paaberaabt sig; det kommer jo an paa, om hans Mening finder Anklang i Thinget. Fordi nogle Medlemmer pludselig opstille et andet System end det, der er fulgt gennem en Række af Aar, følger dog ikke deraf, at det skulde paa eengang træde ind i Livet. Det er givet, at alle mulige Examensforandringer, Bestemmelser om Exambesørgelse, Tillæg, Fradrag og Ombyltinger i saa Henseende have fundet Sted, uden at Lovgivningsmagten er bleven blandet ind deri. Ogsaa med Hensyn til Almueskolevæsenet er der blevet indrettet en heel ny Examen, uden at Lovgivningsmagten er bleven spurgt. Alle disse Spørgsmaal ere blevne betragtede som hørende under Administrationens Afgjørelse, selsølgelig saaledes, at Lovgivningsmagten kommer til igjennem Finantsloven at udøve en stor Indflydelse derpaa. Dersom det ikke var Tilfældet ogsaa med Hensyn til det lærde Skolevæsen, troer jeg ikke, at det havde været nogen gyldig Grund til, at man kunde gennemføre en kongelig Resolution paa denne Maade, at denne var givet, førend Grundloven var traadt i Kraft; man kunde da vistnok ikke have ført denne Resolution ind i Livet ad administrativt Veie, efterat den nye Lovgivningsmagt var traadt i Virksomhed. Hvad selve Spørgsmaalet om Examenskommissionerne angaaer, vil der vise sig Fordele og Mangler. Det vil være forbundet med ikke saa store Betænkkeligheder at gjøre disse Spørgsmaal til Gjenstand for Lovgivningsmagtens Overveelse; men i alt Fald er det gjældende System saa-